

tíðindablaðið sosialurin

Telefon 1 18 20
Argjavegur 26, 3800 Argir
Postsmøga 76, 3800 Tórshavn

Útgávudagar: týsdag, hósdag og leygardag

Lýsingar skulu vera okkum í hendi í seinasta lagi kl. 10 dagin fyrri útgávudagin

Útgevur:
P/f Sosialurin
Ábyrgdarblaðstjóri:
Jan Müller
Fyrirtaksstjóri:
Krisjan Dahl
Bláðfólk:
Hegni Djurhuus
Randi Jacobsen
Dagney Joensen
Uppseting:
P/f Sosialurin
Prent:
P/f Pressan 1981

Samfelagið lagt lamið

oddagrein

TÍDLIGA mánamorgunin slitnaðu samráðingarnar millum Føroya Arbeiðarafelag og Føroya Arbeiðsgevarafelag. Hvergin av partunum vildi góðtaka eitt uppskot frá semingsmanninum. Stutt eftir lýsti Føroya Arbeiðarafelag verkfall um alt landið.

FRAMMANUNDAN eru arbeiðsmanna- og kvinnufeløgini í Havn og í Klaksvík, sum ikki eru limir í Føroya Arbeiðarafelag, í verkfalli. Heldur ikki tey feløgini vildu góðtaka eitt uppskot til semju.

SOSTATT er stórt partur av landinum lagdur lamin. Ongar vørur kunnu avskipast og ongar kunnu uppskipast í Føroyum.

EITT verkfall sum hetta kann fáa sera álvarsligar avleiðingar fyrri alt samfelagið. Sjálv meginlífvæðrin — fiskivinnan er meinast rakt av verkfallinum. Fiskiskipini kunnu ikki landa til virkini, sum eru stongt. Í fyrsta umfari eru tað virkini, sum merkja verkfallið, harnæst veiðuflothin. Møguleikar eru at landa aðrastaðni men her kemur spurningurin inn, um arbeiðarar í øðrum londum fara at forða føroyskum skipum at landa í solidaritet við starvsfelagar sínar í Føroyum. Sostatt steðgar øll framleiðsla upp. Hetta hevur samfelagið ikki ráð til í rættiliga nógvar dagar.

NÚ er so spurningurin, hvat teir báðir partarnir á arbeiðsmarknaðinum vilja og ætla. Neyvan vil nakar teirra boyggja seg og tiskil fer verkfallið at halda fram og gerast drúgv, um ikki okkurt óvænnað hendur.

TAD frættist, at semingsmaðurin skal hava biðið feløgini í Havn og í Klaksvík mætast aftur. Tað er tó heilt óvist, um tey í enn einum umfari fara at staðfesta verkfallið ella um tey fara at ganga við til ein sáttmála.

NÚ er tað so upp til semingsmannin. Men eingin ivi er um, at hetta er ein torfør uppgáva, tá partarnir standa so fastir við sitt.

TEIR komandi dagarnir fara kanska at geva okkum eina gjallari hómning av, hvussu leikur fer at enda og nær. Arbeiðarafeløgini meta seg ikki hava fingið nokk og arbeiðsgevararnir meta seg ikki kunna lata meira. Nú skal so tíðin vísa, hvør teirra er steðfastari og stinnari — hvør orkar betur.

EITT er vist — arbeiðsmaðurin og -kvinnan, sum frammanundan eru tey lægstlentu í samfelagnum, tola helst ikki eitt drúgv og langt verkfall. Men hetta er kanska einasta gongda leið, skal glotti hómost fyrri framman til tess at skapa teimum betri lønarsemdir á javnum fœti við aðrar samfelagsstættir.

ARBEIÐARAFJØLDIN — verkamannafjöldin er tann, sum heldur samfelagshjólunum gangandi og tað siggja vit, nú verkfall er. Øll hjólini steðga at mæla.

VÓNANDI finna partarnir á arbeiðsmarknaðinum skjótt saman aftur og koma til eina loysn. Samfelagið Føroyar hevur ikki ráð til eitt drúgv verkfall.

jamú

Knallert til sølu

Ein Puch Maxi 2 í góðum standi til sølu.

Bláðið vísir á

At finnast at ella sáa misálit?

Í aftursvari sínum til grein mína, »Stjórinn virdi ikki aðalfundarsamtýkt«, sigur Sigríð Dalsgaard, stjórnmálmur í FK, at undirritaði er »lopin fram av við royndini at sáa misálit«.

Tað kann av hesi orðingini tykjast um um undirritaði fæst við at sáa misálit á FK.

Tvørturimóti. Uttan at taka mærl av nøkrum, haldi eg, at mín lutur sum nevndarlimur í FK heldur hevur verið at laða upp enn bróta niður.

Visast skal bert til tvær nýskipanir í FK, sum stjórinn tekur fram í ársfrágreiðingini sum nakað týðningarmikið.

Í einum fœri fegnast stjórinn um tiltakið, at limanevndirnar kring landið halda tveir fundir árliga í Havn saman við stjórni og handilsleiðslunum.

Hetta er annars eitt uppskot, sum eg legði fram í limanevndini í Havn — og sum stjórinn tók undir við.

Eisini fegnast stjórinn um núverandi útgávuskipan av blaðnum, Samtøkuni. Bláðið varð prentað í trimum ella fyra túsund eintøkum, sum limirnir so kundu taka í handlunum. Bláðið varð prentað í bókappressu og var prentað í vøkrum pappiri, men prisurin var høgur í mun til hvussu víða tað kom út.

Undirritaði mælti hinvægin til at prenta bláðið í blaðpressu í 14.000 eintøkum og senda tað í hvørt hús í Føroyum fyrilítið meira enn tað sum hin prenthátturin kostaði. Og stjórinn tók undir við ti.

Hesin útgávuhátturin hevur givið fólkinum nógva betri møguleika at fáa nakað at vita um tað, sum rorist í FK, og fylgja gongdini hjá FK annars.

Eftir áheitan átók undirritaði sær at vera í blaðnevndini, hóast tíðin frammanundan var knapp. Min partur hevur ikki verið stórir, men í øllum fœrum gjørdi eg blaðnum nýggja útsjónd og havi »lay-out að« fleiri eintøk — ókeypis.

Ein roynd at sáa misálit???

Orsøkin til fyrru grein mína — og aftursvar Sigríðs — var eitt uppskot, sum undirritaði legði fram á aðalfundi FK í Havn í fjør. Hetta var eitt uppskot til samtýktar og hevði til endamáls at áleggja stjórni at gera eitt uppskot til lógarbroyting, so starvsfólkini í FK fingur eitt umboð í

limanevndirnar í teim ymsu deildunum og eitt umboð í sjálva stjórni.

Hetta uppskotið skuldi so stjórinn leggja fyrri aðalfundin í ár.

Grundgevingarnar fyrri uppskotinum vóru í høvudsheiti tvinnar: at rokka einum hugsjónarligum setningi (so starvsfólkini fáa tann demokratiska rætt at velja síni umboð í nevndir og stjórn), sum skuldi verið sjálvsagdur fyrri eina samtøku, og hin fyrri at geva starvsfólkunum størri ábyrgd.

Mínar royndir eru í øllum fœrum, at nevndin (nevndirnar/stjórni) veit litið um støðuna hjá starvsfólkunum, sum skuldu kent til tey dagligu viðurskiptini — og trupulleikarnar — og høvdu ti kunnað gjørt sitt til at betra FK.

Men stjórinn gjørdi einki uppskot at leggja fyrri aðalfundin í ár.

Ta offisiellu orsøkin siggja vit í ársfrágreiðingini. Í henni verður sagt, at stjórinn hevur ikki gjørt nakað uppskot, tí hon og limanevndirnar halda, at uppskot mitt skerjir demokratið heldur enn at tað økir demokratið!

Ein støða — tó uttan nakra grundgeving.

Men líkt er til, at stjórinn er komin í rashaft av hesum uppskotinum.

Vit hava hoyrt eina grundgeving, sum má haldast at vera tann offisiella. Men nú kemur Sigríð við teirri grundgeving, at lógin í FK sigur, at uppskot skulu vera inni 14 dagar undan aðalfundinum.

Sum fyrrverandi nevndarlimur havi eg lisið lógin. Men hetta var eitt uppskot til samtýktar, ella ein fundarsamtýkt, sum heitti á stjórni um at gera eitt uppskot til lógarbroyting. Og sostatt ikki eitt beinleiðis uppskot til lógarbroyting, sum Sigríð sigur.

Sjálvandi skal lógin hjá FK haldast. Men at koyra eitt uppskot um eina fundarsamtýkt, sum í fyrsta lagi ikki pilkaði tað allarmínsta við lóg ella skipan FK, undir hesa lógargrein, er at geva nøkrum livgevandi, ella ti spontana, sum kann standast av einum orðaskifti á einum aðalfundi, mønstingin.

Hetta vóru so tvær orsøkir. Og so sigur Sigríð sanniliga eisini, at undirritaði á aðalfundinum í fjør skal hava tikið undir við einum tilmæli frá fundarstjóranum um at lata

stjórni kanna og viðgera uppskotið saman við limanevndunum, aðrenn meira varð gjørt!

Sjálvandi skuldi málið kannast og viðgerast og uppskot skuldi gerast, men eg tók sanniliga ikki nakað uppskot aftur og helt fast við tað.

Hvat skrivarin, so iðin og goður hann annars er, og fundarstjórnin fingur burturúr, dugi eg ikki at siga. Og eg sigi teir heldur ikki ringar, um okkurt er misskilt. Fundurin var mestsum í uppløysn. M.a. tí formaðurin fleiri ferðir hevði boðað frá, at hann noyddist at fara, og hevði reist seg.

Alt hetta visti undirritaði á á aðalfundinum í ár, so tað skal ikki útgreinast her. Men tað tykir mær lógið, at ein av stjórnmálmunum kortini á sjálvum aðalfundinum í ár gevur mær viðhald í ti, at stjórinn átti at havt gjørt eitt uppskot um starvsfólka-umboðan í nevndum og stjórn. (Og so má hann halda, at uppskot mitt er samtýkt, og ikki kemur undir greinina um 14 dagar frest!)

Onkur hevur spurt meg, hvi eg havi gjørt so nógva burtur úr hesum máli. Til tað er at siga, at mær persónliga er tað líka mikið, um starvsfólkini fáa henda demokratiska rættin ella ikki. Eg helt og haldi framvegis, at slik umboðan hevði verið gagnlig fyrri FK.

Eitt starvsfólk hevur kanska rætt, tá tað leygardagin segði við meg: »Stjórinn anar ikki hvat fyrigongur her«?

Lat meg at enda sláa fast, at eg royni ikki at sáa misálit. Haldi framvegis, at stjórinn hevði uppi borið eina atfinning, og vónandi fer stjórinn ikki í framtíðini at taka atfinningar fyrri eina »roynd at sáa misálit«.

Tveir triðingar av føroysku húskeyjunum eru limir í FK, so tað er eingin grund at goyma nakað. Latum okkum ikki gera FK til eina »meinigeit«, men skifta orð um Keypsamtøkuna til felags gagn.

Vinarliga
Jóhann Mortensen